

fredsstillende kommunal Virksomhed fra Borgmesterens Side, giver Loven forskellig Udgang til at raade Bod derpaa, „ligesom i det hele Kammer for Styrelsesformen er givet i en saadan Bredde, at det i alt væsentligt vil bero paa den enkelte Købstadkommune selv, om dens Forfatning vil blive tilfredsstillende“. Som udfyldende Led inden for denne Kammer kan nævnes den i § 4 givne Bemyndigelse til at ansætte borgerlige Raadmænd (hvorom udtales i Folketingsudvalgets Betænkning, Rigsdagstidenden 1866—67, Tillæg B. Sp. 503, at det turde være muligt, at saadanne i større Byer kunne være til Nytte ved at yde Borgmesteren Bistand, „saasom med Hensyn til Deltagelsen i forskellige Kommissioner“), og navnlig de i § 5 indførte staaende Udvalg, om hvilke Landstingsudvalget udtaler i sin Erklæring over Lovforslaget (Tillæg B. 1867—68, Sp. 1191), at under dem er henlagt „den største og vigtigste Del af den kommunale Forvaltning.“

Oprettelse af særlige, statslønnede Borgmesterembeder hører saaledes ikke til Forudsætningerne for Købstadkommunalloven, og ligesom det i og for sig maa findes lidet rimeligt, at Staten skal paatage sig forholdsvis betydelige Udgifter til enkelte Købstæders rent kommunale Administration, saaledes kan det, der ved Lov Nr. 36 af 1898 foretoges med Hensyn til en Nydannelse som Esbjerg, ikke siges noget Forbilledet for, hvad her bør gøres. Ogsaa af Hensyn til Konsekvenserne maa Oprettelsen af et statslønnede Borgmesterembede som det foreslaaede anses utilraadelig; vel kan der henvises til, at Horsens har over 20,000 Indbyggere, og at ingen af de øvrige Købstæder, hvorom der foreløbig kunde være Tale, endnu er nær ved dette Tal, men i saa Henseende skal bl. a. erindres om, at et ligelydende Lovforslag som nærværende blev fremsat af Regeringen med saa godt som ordret samme Motivering paa et Tidspunkt, da Byen havde 13,474 Indbyggere. Paa den anden Side kan det ej heller erkendes, at der kan henvises til de bestaaende Borgmesterembeder i Aalborg, Aarhus, Helsingør, Odense og Randers, saaledes

at Oprettelsen af et Borgmesterembede for Horsens nu maatte kunne betragtes som en naturlig Konsekvens heraf; de nævnte Byer var de eneste tilbageblevne, som endnu havde et selvstændigt Borgmesterembede paa den Tid, da Forhandlingerne om Købstadkommunalloven førtes, og man lod dette Forhold uændret, ganske ligesom Folketingets Udvalg under Kommunallovens Behandling første Aar udtalte om den eventuelle Medlæggelse af de tilbageblevne Raadmænds embeder, at man ansaa det „rettest at udstyre denne Sag til den forestaaende almindelige Omordning af den stedlige Administration og Jurisdiktion“ (Tillæg B. 1866—67 Sp. 504). Det var overhovedet Hensynet til, at den trufne Ordning med Hensyn til Borgmestrene maatte være ganske midlertidig, kun gældende indtil den paa dette Tidspunkt i en nær Fremtid ventede Retsreform var gennemført, som stærkt gjorde sig gældende under Forhandlingen og foranledigede Folketinget til at indgaa paa den ved Lovens § 2 indførte Ordning. Denne rent foreløbige Karakter accentueredes saavel af Ordfører som Minister, og har yderligere faaet sit Udtryk i selve Lovparagraffen: „indtil en almindelig Omordning af Rets- og Administrationsforholdene har fundet Sted.“ Allerede af denne Grund maatte Flertallet modsætte sig Oprettelsen af det foreslaaede Embede, og ganske særlig paa det nuværende Tidspunkt, hvor man staar over for Arbejdet paa nævnte Omordning.

Flertallet skal derfor tillade sig at foreslaa Folketinget at slutte Behandlingen af det foreliggende Lovforslag med Vedtagelsen af nedenstaaende

Paastand om Overgang til næste Sag paa Dagsordenen:

I Betragtning af, at Udvillingen bør gaa i Retning af, at Byraadene selv vælge deres Formænd, samt af, at Embedet som Byfoged og Bytfriver i Horsens, vil blive omordnet ved Retsplejereformen, gaar Tinget over til næste Sag paa Dagsordenen.